

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrstakestjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Grótbrot til burturkast

oddagrein

BRENNISTADARMÁLID hevur eins og vatnorkuútbyggingin hjá SEV fingið sera nógv umráðið í føroysku fjelmiðlunum hesi seinastu árin.

FLEIRI av byggunum í Føroyum hava stórar trupulleikar at dragast við, tá tað snýr seg um burturkast. Tær tóku seg tí saman í ein felagsskap, IRF, nøkur ár herfyri, við tí endamáli at byggja eina felags brennistøð fyri alt landið.

LANDSINS størsta kommuna, Havnin, ynskti ikki at vera við í hesum felagsskapi, men vildi heldur greiða ruskspurningin sjálv.

TAD hevur tí verið arbeitt fram ímóti at gera tvær brennistøðir, eina fyri hevuðsstæðarumráðið og eina fyri restina av landinum. Men eisini klaksvíkingar hava so tosað um at gera sína egnu brennistøð.

NÓGV hevur verið tosað øll hesi ár og eisini hevur væl av arbeiði verið gjørt til tess at fáa gongd á málið. IRF fór fyrst undir at gera veg til brennistøð í Eysturoynni men varð steðgað. Síðani fór IRF undir vegagerð til brennistøð í Streymoyinni men varð steðgað. Hesi felagsskapur er nú um at fara í upploysing, men royndir nú saman við landsstýrinum at finna eina brúkliga loysn. Kanska brennistøðin hjá IRF kortini verður lögð í Eysturoynni.

NÚ hevur so Tórshavnar kommuna sett ferð á sínar ætlanir at gera eina brennistøð og er projekteringsarbeiði farið í gongd og ovnar bílagdir. Um somu tíð koma mótmæli frá fólki, sum halda tað vera skeivt at seta støðina, har hon er ætlað at standa. Nevniliga nærhendis Sundi og Kaldbaksfirði. Í hesum umráðinum skal so eisini vatnbrunnur gerast, og íbúðarbygging verður at fara fram har eisini í framtíðini.

ORSØKIN til móttøðuna ímóti brennistøðunum er m.a. tann, at fólk hava hildið tað vera skeivt at leggja eina brennistøð, har fiskaalng og matværuframleiðsla skal fara fram í stóran mun í framtíðini. Hvat fara fremmandir solumenn at siga, tá teir vitja og siggja, at har liggja brennistøðir í hjartanum á aliekkjunum.

Hetta var ein av grundgevingunum fyri at steðga brennistøðina við Áir og er tað nú eisini við Kaldbaksfirði.

SÍÐANI er nógv nýtt komið fram um dálking frá brennistøðum og er vist á vandan við eitrinum dioxin, ið kann elva til álvarsliðar sjúk og varandi mein og deyða. Serliga í Týsklandi og Svøríki hevur tikið seg tjak upp um brennistøðir og í Svøríki hava teir fyribils steðgað øllum loyvvum til nýggjar brennistøðir.

ÍMEDAN verður so arbeitt í Føroyum við at gera eina ella tvær brennistøðir. Tað eru so tæy, sum halda, at vit heldur eiga at tyrra ruskið, tí tað skaðar tað sum minst. Uppaftur onnur halda, at vit skulu gera bert eina stóra brennistøð fyri alt landið, og at hon skal liggja burtur frá fólki og vinnu. Her hevur verið vist á møguleikan at seta eina landsbrennistøð á Glyvursnesi.

TAD er eingin ivi um, at tað eru fleiri aðrir møguleikar eisini at sleppa av við ruskið. Ein slíkur møguleiki er at brúka grótbrotini kring landið til at goyma ruskið. Vit hava dømi um, at grótbrot er brúkt til slíkt endamál. Eitt tilíkt dømi er grótbrotið við Oyggjarvegin, har gamlir bílar og annað burturkast nú liggur fjalt undir mold og hvørki er til ampa fyri fólk ella ferðslu ella annað.

VIT eiga eitt ovurstórt grótbrot í Hundsarabotni. Tað verður sagt, at lítið gott grót er eftir higan. Tí verður hetta stóra holið skjótt at liggja gloymt og óbrúkt.

HVI ikki brúka eitt grótbrot sum Hundsarabotni til ruskláss, sum ein av okkara lesarum hevur vist á her í blaðnum í dag. Hetta meta vit vera eitt hugskot sum okkara mynduleikar eiga at tosa um. Tað er eisini »for galið« at vit ikki kunnu hava meiri av tilrættalegging og landsplanlegging í hesum landi. Hvi hava vit ikki fyri langari tíð síðani tosað um, hvat grótbrotini skuldu brúkast til, tá tæy einaferð komu at standa tórn og óbrúkt! Betri seint enn ongantið, so hvi ikki umhuga henda møguleikan nú.

jamú

Hundaóskil í Havnini

Tað er nógv fyri, at børnini ikki tora út fyri dyr at spæla, tí at so nógvir hundar ganga leysir.

Eg eigi ein try ára gamlan son, sum varð bitin fyri meiri enn halvum ári síðani — hann torir ikki út um gáttina at spæla, uttan so at eg komi við ella onkur annar vaksinn persónur er við.

Altso, tað vil siga, at drongurin hevur ikki verið uti og spælt við onnur børn hetta síðsta halva ári, tí at hann torir ikki út — sjálvt um veðrið er gott ella sjálvt um eini fimm børn koma og spyrja eftir honum, fer hann ikki út, tí at tað torir hann ikki fyri hundum.

Eg havi eisini hoyrt aðrar mammur gremja seg um tað, enná um ein barnagarð her í Havnini har børnini ikki tora at koma til og frá, tí at hundar eru eisini tilstæðar har og ganga leysir og glepsa eftir teimum.

Eisini vóru vit út fyri tann eina sunnudagin herfyri, at dunnurnar í Viðarlundini ikki fingi frið fyri einum hundi, sum lá og rann uppá lúr eftir teimum, við tí úrslit at ongar dunnur vóru úti í hylinum, men tær máttu flúgva upp yvir aftur og fram og hyggja til nær hesin hundurin fór avstað, tað endaði við at vit máttu taka hann við okkum út úr Viðarlundini.

Hvi kunnu hundaeigarir ikki taka sær av teimum, eisini er tað ólógligt at hundar ganga leysir, á sama hátt sum t.d. at koyra við kenning. Eg havi gjørt varð við hetta á Politigarðinum, men einki bleiv gjørt við tað.

Tað er jú ein lóg sum sigur at hundar ikki mugu ganga leysir og lógin verður ikki fylgd! Er tað ikki so at ein hundafangari eigur at ansa eftir at hundalógin og reglurnar

verða fylgdar? Er eingin hundafangari í løtuni ella hvussu? Tað heðvi verið forvitnisligt at hoyrt hansara viðmerking til núverandi óskil.

Ikki tí, hundar, verða teir uppaldir á rættan hátt, eru teir jú bara fittir t.v.s. teir kunnu verða ein gleði hjá børnunum og vaksnum. Men tað visir seg ikki at so er; í mongum forum loypa teir á børnini, glepsa og sum nevnt bita teir eisini.

Sum eg haldi gera hundaeigararnir einki við tað ella teir á politigarðinum. Tað er bæði skriva og umtalað ferð eftir ferð um hetta, men einki hendir.

Vit eru mong sum høvdu ynskt at tað bleiv gjørt nakað við hetta her nú og tað beinathví.

L.M.L.

Smáar kommunur men stórir menn

Smáar kommunur men stórir menn — ja, soleiðis kann sigast um Gjár-Funnings- og Elduvíkar kommunur, tí seinasta hósdag høvdu tær fund saman og samtyktu, at onki byggiloyvi verður givið til nakað ið ber í sær, at vatn verður flutt frá Funningsfirði og yvir á Eiðisvatn.

Eingin skomm at venda aftur

Hesir menn vita at hjá føroyinginum var tað ongantið skomm at nýta skil og venda aftur, tá ið veðrið broyttist.

Vonandi nýta allir by- og bygðaráðslimir sama skil undir tí sokallaðu ur- atkvøðuni.

Sjálvt hesar kommunur fyri longu fleiri árum síðani, góvu sitt samtykki til eina vatnorkuútbygging, so er nú so nógv nýtt komið fram í málinum, at teir hala tað vera óráð at lata standa til og einki gera.

Umhvørvisliga við- brekin

Funningsfjørður er av bestu alifirðum og hartil umhvørvisliga viðbrekin. Bygðaráðslimir vilja tí

ikkí at nakað av tí vatni sum vanligar rennur í fjørðin verður veitt burtur. Teir eru tó ikki ímóti skynsamari vatnorkuútbygging við kraftstøð á Funningsfirði.

Umframt hetta so er fagurleikasjónarmiðið búið og faksið so stórt, at menn hveppa seg við at ríva Eiðisvatn burturúr vakra umhvørvinum her norðuri á Eysturoynni.

Smáar kommunur, men stórir menn.

Við hávirðing fyri
hesum monnum
Jógvan í Løðuni

Fiskeriet er negativt samfundsøkonomisk erhverv?

Det direkte tilskud til fiskeriet er efterhånden vokset til så stort beløb, at man kan spørge om det er samfundsøkonomisk rimeligt.

Hvorledes tilskudene ydes kan bruges og administreres burde give anledning til en kulegravning af systemet — fulgt op af en fornuftig lovgivning for området, hvor personlige og politiske interesser burde ude-

lukkes til gavn for samfundet og ikke mindst til dem der ønsker, at bevare fiskeriet som et sundt erhverv.

Tal foreligger for eksport af fisk, samt direkte tilskud til fiskeflåden ca.

400 mill. Det havde således været ønskeligt, at havde fået tal på hvor meget hver kg. fanget fisk direkte/indirekte koster samfundet.

H. Christensen

Heldur tú ikki sosialin?